

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș și Nadejda Toma,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Dorina Tăut, în cauza penală privindu-l pe

Vasluian Vitali Gheorghe, născută la 12 ianuarie 1973, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Pertu Zadnipru 4, bl.1, ap. 339,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.12.2013 - 02.07.2014;

Instanța de apel: 10.10.2014 - 06.11.2014;

Instanța de recurs: 24.02.2015 - 02.06.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 iulie 2014, Vasluian Vitali a fost condamnat în baza art. 352¹ Cod penal, la amendă în mărime de 150 unități convenționale, ce constituie 3.000 lei;

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Vasluian Vitali, știind cu certitudine că, nu s-a aflat în relații de muncă cu S.R.L. „Playmania”, cu sediul amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn 21/1, of. 110 și S.R.L. „Magister-Lux”, cu sediul amplasat în mun. Chișinău, str. Suceava 110, of. 31 și neavând date obiective care ar confirma argumentele invocate de acesta, la 23.05.2013 și ulterior la 21.10.2013 la Inspekția Muncii, Inspectoratul Teritorial de Muncă Chișinău, la 11.10.2013 la Inspectoratul de Poliție Centru, mun. Chișinău, la 11.11.2013 la Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, la 08.11.2013 la Procuratura sectorului Buiucani, mun. Chișinău și la 12.11.2013 la Inspectoratul General de Poliție Chișinău, a depus declarații necorespunzătoare adevărului precum că, în perioada iunie 2012 – 28 aprilie 2013 a fost angajat al S.R.L. „Playmania” și S.R.L. „Magister-Lux”, unde a activat în calitate de operator-casier, fiind angajat în serviciu fără întocmirea unui contract de muncă, salariul fiindu-i achitat neoficial, fiind concediat ilegal din serviciu, fără achitarea salariului pentru luna aprilie 2013, că factorii de decizie ai agenților economici indicați au falsificat registrul de evidență a aparatelor de casă și control, excluzând din registru materialele referitor la activitatea lui, declarații care au servit ca temei pentru

producerea unor consecințe juridice și anume efectuarea de către organele sesizate de inculpat a unor controale și verificări nejustificate a agenților economici nominalizați, consecințe care au periclitat activitatea lor normală și au creat situații tensionate la societatea comercială.

3. Avocatul Gantea Vasile, în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vasluian Vitali să fie achitat.

În motivare a invocat că, fapta lui Vasluian Vitalie nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal, organul de urmărire penală nu a realizat o cercetare sub toate aspectele, completă și obiectivă a cauzei pentru aflarea adevărului și a pus la baza învinuirii fapte și înscrisuri ce nu demonstrează vinovăția și sunt contrare prevederilor art. 8 Cod de procedură penală.

Subsidiar a menționat că martorii apărării, Topciu Mihail, Șilișicna Ana și Popov Eduard au indicat asupra faptului că ei au lucrat împreună cu Vasluian Vitali și că nu au avut încheiate contracte de muncă, iar salariul și premiile se achitau în plic, fără a semna în careva liste.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia, Vasluian Vitali învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal, a fost achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească de către prima instanță s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, însă prima instanță nu a analizat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Astfel, aceste acțiuni a inculpatului Vasluian Vitali au fost calificate de către prima instanță în baza art. 352¹ Cod penal, după semnele calificative: falsul în declarații, adică declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii și împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.

Instanța de apel analizând probele administrate de prima instanță, și anume: declarațiile martorilor Bezubov Serghei, Voiciuc Denis, Railean Tatiana, Botnari Anatolii, Topci Mihail, Popov Eduard, Miron Anna, copiile adresărilor lui Vasluian Vitali către diferite organe de stat privind acțiunile ilegale ale administrației S.R.L. „Playmania” și S.R.L. „Magister-Lux” (f.d.19, 35, 48, 55, 67-68, 77, 78, 105-107, 119, vol. I); materialele acumulate de Inspekția Muncii, Inspectoratul Teritorial de Muncă Chișinău, în baza petițiilor inculpatului (f.d.30-34, 36-47, 49, 76, vol.I); încheierea adoptată de organul de control în rezultatul verificărilor efectuate la petițiile inculpatului (f.d.52, vol.I).

Astfel, instanța de apel, în urma analizei ansamblului de probe prezentate, prin cercetarea și verificarea minuțioasă a acestora în modul stabilit, a dat o nouă apreciere acestora și a ajuns la concluzia că Vasluian Vitali învinuit în săvârșirea

infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal, urmează a fi achitat, din motiv că nu sa constatat existența faptei infracțiunii.

Probele administrate la dosar arată asupra situației ce ține de adresarea lui Vasluian Vitali în diferite instituții și nici de cum asupra constatării faptelor ce țin de activitatea sa la societățile comerciale unde el a lucrat la negru și fără a fi perfectate actele necesare ce țin de angajare, ori el din start a arătat că relațiile cu angajatorul au avut un caracter ilegal, el fiind impus a accepta condițiile de muncă dorite de angajator și doar când a cerut legalizarea relațiilor a fost înlăturat de la activitatea de muncă.

Instanța de apel a respins declarațiile directorilor societăților comerciale Bezubov Serghei și Voiciuc Denis, apreciindu-le ca neîntemeiate, deoarece, ei au avut un interes direct a nu recunoaște faptul că Vasluian Vitali ar fi activat la societățile comerciale în caz contrar ar fi recunoscut pe de o parte pretențiile înaintate, pe de altă parte ar fi recunoscut caracterul ilegal al activităților lor ca administratori.

La fel, au fost respinse și depozițiile martorilor Railean Tatiana și Botnari Anatolii, care fiind în relații de muncă cu societățile în litigiu, indiscutabil nu puteau face declarații împotriva angajatorilor lor din temere de a fi concediați, totodată, ei au activat la alte filiale a societății comerciale și posibil să nu fi cunoscut toți angajații și nu în ultimul rând în frica ce ține de declararea de către ei a veniturilor obținute sub formă de salariu în plic fără a fi trecute prin evidența contabilă și fără a fi impozitate la nivel legal.

Instanța de apel a apreciat ca fiind veridice declarațiile martorilor: Topci Mihail, Popov Eduard și Miron Anna, care au arătat că Vasluian Vitali împreună cu ei a activat la societățile comerciale „Playmania,” și „Magister-Lux,” și primeau salariul în plic fără a fi dusă o evidență contabilă strictă.

Instanța de apel a menționat că, organul de urmărire penală nu a realizat o cercetare sub toate aspectele, completă și obiectivă a cauzei menirea căreia ar fi aflarea adevărului și a pus la baza învinuirii fapte și înregistrări ce nu demonstrează vinovăția potrivit învinuirii aduse.

La baza învinuirii au fost puse presupuneri contrar prevederilor art. 8 Cod de procedură penală.

Astfel organul de anchetă nu a verificat cine totuși a activat la oficiile arătate de către inculpat anume în perioada indicată de el, dacă au activat alte persoane, erau angajați conform prevederilor legale, care era graficul de muncă și în ce mod au fost remunerați.

Organul de anchetă nu a verificat câte oficii de prestare a jocurilor de noroc au societățile comerciale vizate, câți angajați sunt conform ordinelor de angajare în câmpul muncii, pot real acei angajați oficial asigura activitatea localurilor jocurilor de noroc, ce încasări se fac la fiecare local, în ce mod se fac încasările și cum se varsă în casieria societăților.

Organul de anchetă nu a stabilit cum se documentau încasările de la jocurile de noroc și cine transmitea banii încasați pentru contabilitatea societății, nu a stabilit alte circumstanțe ce ar fi avut importanță pentru examinarea justă și obiectivă a probelor și stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpatului sau a altor persoane.

Instanța de apel a constatat că, Vasluian Vitali nu a avut nici un motiv ilegal sau meschin de a face adresări în diferite instituții față de niște agenți economici cu care nu ar fi colaborat, el cerând protecție de la stat în raport cu angajatorii care de fapt î-i datorau salariu neachitat, organele competente erau obligate a elucida obiectiv toate circumstanțele legate de situațiile descrise de el și a contracara fenomenul activităților tenebre, dar care în final au ales soluția de a-l face tot pe el vinovat.

Vasluian Vitali fiind avertizat de consecințele ce pot surveni în cazul unui denunț fals conștient, a mizat că se va face dreptate și va avea susținerea și înțelegerea organelor de drept.

Astfel, instanța de apel a conchis, că Vasluian Vitali a fost tras la răspundere penală fără careva temeiuri legale, fără a fi stabilit că declarațiile lui făcute organelor competente sunt corespunzătoare adevărului în vederea producerii unor consecințe pentru sine, și a dispus achitarea acestuia din motiv că nu sa constatat existența faptei infracționale prevăzute la art. 352¹ Cod penal.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivare, recurentul a invocat că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu mijlocul probatoriu, adus de către acuzare în sprijinul învinuirii formulate inculpatului și a ajuns la concluzia adoptării unei soluții de achitare, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe, fiind făcută o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Instanța de apel nu a luat în considerație toate probele acuzării și nu le-a apreciat la justa lor valoare, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului, încălcând prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a luat o poziție părtinitoare a apărării, deoarece declarațiile martorilor Bezubov Serghei, Voiciuc Denis, Railean Tatiana și Botnari Anatolii, reținute ca neîntemeiate, au relatat fapte care nu au fost constatate de către organele abilitate, în vederea depistării unor astfel de încălcări.

Probele administrate de către organul de urmărire penală, și ulterior cercetate de instanța de judecată, dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului Vasluian Vitali în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal.

Vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile martorilor Bezubov Serghei, Voiciuc Denis, Railean, Tatiana Botnari Anatolii, martorul apărării Miron Anna, copiile adresărilor lui Vasluian Vitali către diferite organe de stat privind acțiunile ilegale ale administrației S.R.L. „Playmania” și S.R.L. „Magister-Lux” (f.d.19, 35, 48, 55, 67-68, 77, 78, 105-107, 119, vol. I); materialele acumulate de Inspekția Muncii, Inspectoratul Teritorial de Muncă Chișinău, în baza petițiilor inculpatului (f.d.30-34, 36-47, 49, 76, vol.I); încheierea adoptată de organul de control în rezultatul verificărilor efectuate la petițiile inculpatului (f.d.52, vol.I).

S-a constatat, că în baza petițiilor inculpatului, de către mai multe organe de control au fost efectuate multiple verificări ale activității agenților economici

menționate supra, inclusiv a documentației contabile, registrelor de evidență și documentației secției de resurse umane, în special privind angajarea în serviciu a operatorilor și achitățile salariale.

Pe parcursul verificărilor efectuate nu au fost depistate careva date care ar confirma declarațiile inculpatului și ar demonstra faptul aflării lui în relații de muncă cu agenții economici indicați.

Instanța de apel nu a motivat întemeiat soluția sa privind achitarea lui Vasluian Vitali, iar prin neaprecierea obiectivă a probelor cercetate în ședința judiciară, la adoptarea deciziei a admis o eroare de drept, fără a acorda o valoare primară probelor care în opinia acuzării, confirmă vinovăția inculpatului.

6. Pe marginea recursului a prezentat referință avocatul Gantea Vasile în numele lui Vasluian Vitali, care a solicitat inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat și ilegal, deoarece fapta încriminată lui Vasluian Vitali nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal.

Totodată, la baza învinuirii au fost puse presupuneri contrare prevederilor art. 8 Cod de procedură penală, probele administrate în cauza penală arată asupra situației ce ține de adresarea lui Vasluian Vitali, în diferite instituții și nicidecum asupra constatări faptelor ce țin de activitatea la societățile comerciale.

Martorii apărării au indicat asupra faptului că au activat împreună cu Vasluian Vitali, fără a avea încheiate contracte de muncă, iar salariul se achita la plic.

Subsidiar a menționat că, organul de anchetă nu a stabilit cum se documentau încasările de la jocurile de noroc și cine transmitea banii încasați pentru contabilitatea societății, nu a stabilit alte circumstanțe ce ar fi avut importanță pentru examinare justă și obiectivă a probelor și stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpatului sau a altor persoane.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, pentru următoarele considerente.

7.1. Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Din textul recursului, se constată că recurentul invocă drept temei de declarare a acestuia prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume: că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal constată, că aceste temeiuri pe care s-a bazat autorul recursului, nu și-au găsit confirmare în cauza dată întru casarea deciziei recurate, deoarece din textul deciziei se observă, că instanța a analizat obiectiv probele administrate, hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de achitare și

conținutul deciziei corespunde prevederilor art. art. 414, 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate în instanța de judecată.

Din textul recursului se evidențiază că recurentul critică aprecierea probelor, însă, nu argumentează ilegalitatea hotărârii judecătorești din punct de vedere al erorii de drept comise la judecarea cauzei, astfel, la soluționarea cauzei instanța a ținut cont în plină măsură de prevederile art. art. 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat probele prezentate de părți sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, și, întemeiat l-a achitat pe Vasluian Vitali de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Instanța de apel corect a stabilit că învinuirea nu a prezentat probe pertinente și concludente, care ar confirma existența faptei infracționale imputate lui Vasluian Vitali.

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a făcut o analiză amplă probelor care au fost administrate în suportul învinuirii aduse lui Vasluian Vitali.

Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul factologic acumulat la prezenta cauză.

Colegiul menționează că, argumentele recurentului cu privire la aprecierea unilaterală a probelor, nu au nici un suport legal, fiindcă potrivit prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Colegiul penal lărgit precizează că, chiar dacă prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 noiembrie 2013, a fost respinsă acțiunea civilă înaintată de Vasluian Vitali către S.R.L. „Playamania” privind încasarea salariului neachitat și prejudiciului moral, nu denotă că el nu este în drept să se adreseze organelor competente care exercită controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, a convențiilor colective și a contractelor colective de muncă la toate unitățile, de către angajatori persoane fizice, precum și la autoritățile publice centrale și locale, în scopul efectuării controlului privind constatarea circumstanțelor care au avut loc, întru repararea prejudiciului pentru drepturile încălcate.

Deci, Colegiul penal lărgit, de asemenea menționează că, în rezultatul relațiilor de muncă între Vasluian Vitali cu S.R.L. „Playmania” și S.R.L. „Magister-Lux”, a apărut și litigiul de muncă, în urma căruia au fost înaintate adresările acestuia către organele de stat.

7.2. Totodată recursul ordinar declarat de procuror este fondat în drept pe temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă în recursul

respectiv, nu este specificat care ar fi acele motive asupra cărora instanța de apel nu s-a expus, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*), iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În consecință, Colegiul lărgit menționează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414 - 419 Cod de procedură penală, și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, astfel că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii, se impune respingerea lui ca fiind inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Dorina Tăut, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, în cauza penală privindu-l pe **Vasluian Vitali Gheorghe**.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 iunie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Nadejda Toma